

15.3.2006
PÖYTÄKIRJA

YM029:00/2005

KANSALLISEN RAKENNUSPOLIITTISEN OHJELMAN SEURANTA, II vaihe
Seurantaryhmän 3. kokous

Aika: 14.2.2006 klo 9.00

Paikka: Suomen ympäristökeskus, neuvotteluhuone Muuttohaukka
Mechelininkatu 34 a, 00260 Helsinki

Läsnä: Helena Säteri, ympäristöministeriö, puheenjohtaja
Christer Finne, Rakennustietosäätiö RTS
Klaus Frösén, ympäristöministeriö
Ensio Hakkarainen, Rakennusteollisuus RT
Hannu Huhtala, Suomen Kuntaliitto
Jyrki Keinänen, Suomen Rakennusinsinöörien Liitto RIL
Helena Kinnunen, Suomen toimitila- ja rakennuttajaliitto RAKLI ry
Teppo Lehtinen, ympäristöministeriö
Tuula Paalimäki, Suomen Arkkitehtiliitto SAFA
Pekka Pajakkala, VTT Rakennus- ja yhdyskuntatekniikka
Riitta Ryhänen, Kilpailuvirasto
Ilkka Salo, LVI-Keskusliitto ry
Raija Seppänen, maa- ja metsätalousministeriö
Aija Tasa, Asuntokiinteistö- ja rakennuttajaliitto ASRA ry
Anja Leinonen, ympäristöministeriö, sihteeri

Poissa: Tero Heikkilä, Suomen Isännöintiliitto ry
Harri Hiltunen, Suomen Kiinteistöliitto ry
Leena Karessuo, Suomen Kuntaliitto
Vuokko Korpinen, työministeriö
Hannu Koski, Rakennusliitto ry
Merja Laitinen, Valtion asuntorahasto
Ralf Lindberg, Tampereen teknillinen yliopisto
Timo Myllys, Suunnittelu- ja konsulttitoimistojen liitto SKOL ry
Mikko Ojajärvi, liikenne- ja viestintäministeriö
Klaus Pelkonen, Rakennustarkastusyhdistys RTY ry
Terho Salo, Rakennusteollisuus RT
Markku Tahvanainen, ympäristöministeriö
Tuulikki Terho, opetusministeriö
Matti Vatiilo, ympäristöministeriö

1. Kokouksen avaus ja asialistan hyväksyminen

Helena Säteri avasi kokouksen ja toivotti läsnäolijat tervetulleiksi ohjelman seurannan kolmanteen kokoukseen.

2. Asialistan hyväksyminen

Hyväksyttiin kokouksen asialista. Sovittiin, että kohdassa 8. Muut mahdolliset asiat käsitellään projektia ROTI *Rakennetun omaisuuden tila*.

3. Tiedottaminen

Tuuli Määttänen esitteli ympäristöministeriön kansallisen rakennuspoliittisen ohjelman uusittuja, vielä julkaisemattomia sivuja. Pääsivulle on tarkoitus linkittää seurantar ryhmän lisäksi *Ohjelman seuranta* –sivu sekä *Rakennuspoliittisen ohjelman tavoitteet ja toteuttamiskeinot* -sivu. Todettiin, että uudet sivut voidaan viedä ulkoisille sivuille. Sovittiin, että seurantar ryhmän jäsenet tutustuvat sivustoihin kahden viikon aikana ja ilmoittavat mahdolliset muutostoiveet ja ennen kaikkea ilmoittavat linkitystoiveensa työryhmän sihteerille 28.2.2006 mennessä.

4. Edellisen kokouksen pöytäkirja

Hyväksyttiin edellisen kokouksen, 4.11.2005, pöytäkirja.

5. Kiinteistörahastolainsäädäntö

Klaus Frösén selosti kiinteistörahastolainsäädännön kehittämisen tilannetta. Aluksi hän totesi, että osakeyhtiömuotoinen kiinteistörahastojärjestelmä ei ole ollut kilpailukykyinen, koska kiinteistörahastolainsäädännön yhteydessä ei tehty verolainsäädännön tarkennuksia. Valtiovarainministeriön asettama virkamiestyöryhmä selvittää parhaillaan kiinteistörahastolainsäädännön kehittämistarpeita. Työryhmän puheenjohtaja, lainsäädäntöneuvos Ilkka Harju, oli kuultavana koordinaatiojaoksen kokouksessa 31.1.2006. Työryhmä on antanut väliraporttinsa joulukuussa 2004. Kansainvälinen vertailu kiinteistörahastolainsäädännöstä ja kiinteistösijoitusten verotuksesta on valmistunut samaan aikaan. Työryhmä valmistelee parhaillaan loppuraporttiaan. Siihen sisältyy kiinteistörahastolain ja sijoitusrahastolain muutosehdotukset, kansainvälinen katsaus, kooste annetuista lausunnoista sekä selvitys muutosten taloudellisista vaikutuksista. Työryhmä ei tule ottamaan kantaa verolainsäädäntöön. Työryhmä saanee loppuraporttinsa valmiiksi kevään aikana ja lakimuutokset käsiteltäneen eduskunnassa tämän vuoden aikana. Raportin julkaisemisen jälkeen siitä keskusteltaneen julkisuudessa ja verolainsäädännön muutosvaateista tultaneen keskustelemaan poliittisella tasolla. Lisäksi Frösén kertoi, että työmarkkinoiden keskusjärjestöjen eläkeneuvotteluryhmä (Puron työryhmä) on selvityksessään työeläkejärjestelmän sijoitustoiminnasta ottanut myös kantaa kiinteistörahastomalliin.

6. Seuraavan hallituksen ohjelmaneuvoittelujen valmistelu

Ympäristöministeriön talonrakentamista käsittelevä tulevaisuuskatsaus, joka lähetetään kaikkien puolueiden käyttöön hallitusohjelman laatimisen tausta-aineistoksi, on pyydetty kesään mennessä. Aihe-ehdotuksia, joita katsauksessa olisi hyvä ottaa esille, on pyydetty seurantar ryhmän eri tahoilta ja niitä on saatu kirjallisena Rakennusteollisuus RT:lta sekä RAKLI:lta ja ASRA:lta.

Keskustelussa talonrakentamisen tulevaisuuskatsauksen sisällöstä nostettiin esille seuraavia aiheita:

- Kaavoituksen tehostaminen ja kaavoitusprosessien kehittäminen
Kaavoituksen tehostamisessa valitusmenettelyn tervehdyttäminen, kaavoitusprosessien aikataulutus, viranomaisten yhteistyön sovittaminen lausuntojen aikataulutuksessa ja kuntien resurssien riittävyys katsottiin olevan avainasemassa. Lisäksi kuntien maanhankintamahdollisuuksia tulisi korostaa.
- Harmaiden markkinoiden torjunta
Harmaiden markkinoiden torjunnassa ja terveen kilpailun edistämisessä katsottiin viranomaisten valvontaresurssien lisääminen ja valvontajärjestelmän kehittäminen keskeisiksi toimenpiteiksi. Tilaajavastuusiin liittyvää lainsäädäntöä tulisi kehittää niin, että vastuutahoilla on myös tosiasiallisesti mahdollisuus huolehtia tulevien velvoitteiden täyttämisestä. Harmaiden markkinoiden vähentämisessä toimenpiteeksi ehdotettiin myös kotitalousvähennyksen piirin laajentamista koskemaan myös yksityisten kansalaisten antamia suunnittelutoimeksiantoja.

- Korjausrakentamisen edistäminen
Rakennuskannan parantamista vastaamaan nykyajan vaatimuksia sekä edistämään energiataloudellisia ja kestäviä ratkaisuja pidettiin tärkeänä. Keinoiksi ehdotettiin määräaikaista korjausavustuksia ja kotitalousvähennyksen määrän lisäämistä remonttitoissa.
- Rakennusalan opetus-, tutkimus- ja kehittämistoiminta
Lähes kaikki osapuolet kantoivat huolta opetus- ja tutkimusresursseista yliopistoissa ja tiedekorkeakouluissa. Ammattikorkeakoulun ja tiedekorkeakoulun ero on myös hämärtyneessä. Tutkintouudistuksen yhteydessä katosi työnjohtotason koulutus. Yleisesti kannettiin huolta, ettei koulutusjärjestelmä tuota riittävästi osaavia rakennusalan suunnittelijoita ja työnjohtohenkilöstöä. Osaamiseen tulisi panostaa enemmän. Rakennusalan tuottavuus ja kilpailukyky ovat myös tärkeitä.
- Uusien tuotantomuotojen edistäminen
Uusien tuotantomuotojen edistämiseksi verolainsäädännön ja valtionapujärjestelmän muutokset ovat keskeisiä.
- Infrarakentaminen
Infran rakentamisessa tärkeää on pitkäjänteisen rahoituksen turvaaminen.
- Kiinteistörahastolainsäädännön kehittäminen
- Ympäristö- ja elinkaarikysymykset
Ilmastomuutoksen vaikutukset ja energian käytön tehostaminen ovat tärkeitä tuoda esille. Korostettiin kuitenkin, että kansallisen ilmastostrategian ja energiansäästöohjelman tavoitteet tulisi voida saavuttaa pääosin vapaaehtoisin toimin tukemalla energia- ja korjausavustuksin energiansäästösopimustoimintaa sekä energiakatselmusten ja energiatodistusten laadintaa.
- Asumistukijärjestelmän kehittäminen
- Rakentamisen laadun parantaminen
Rakentamisen laadun parantamisessa osapuolten välinen yhteistyö ja laatua korostava asenne ovat tärkeitä. Myös suunnitteluun ja rakentamisen valmisteluun käytettävää aikaa tulisi lisätä. Rakentamisen turvallisuuskysymyksiä ja hyvän sisäympäristön turvaamista ei myöskään saa unohtaa.
- Hankintalainsäädäntö
Hankintalainsäädännön mukaan hankinta tulee kilpailuttaa, jos se saa pääasiallisen rahoituksen julkiselta sektorilta. Tämä on tuottanut ongelmia esim. maatalouden suurissa rakennushankkeissa, koska hanketta saattaa johtaa rakennusalaa ja hankintalainsäädäntöä tuntemattomat henkilöt. Näissä tulisikin käyttää osaavia projektinjohtajia tilaajaosaamisen lisäämiseksi.

Keskustelun lopuksi puheenjohtaja totesi, että ympäristöministeriön kannalta tärkeimpiä painopisteitä ovat rakennusvalvonnan kehittäminen, energiankäytön tehostaminen, korjausrakentaminen sekä rakennusalan tutkimus- ja kehittämistoiminnan edistäminen. Koska tulevaisuuskatsauksen valmistelu on alkuvaiheessa osapuolet, voivat esittää näkökantojaan vielä kokouksen jälkeenkin ja ne voivat koskea myös muita kuin talonrakentamiseen liittyviä ehdotuksia. Lisäksi hän korosti, että jokainen taho voi viestittää päättäjille omia kanaviaan pitkin.

7. Yhteistyö rakennuspoliittisen ohjelman jälkeen

Rakennuspoliittisen ohjelman jälkeisestä yhteistyömuodoista käytiin vilkasta keskustelua. Todettiin, että rakennuspoliittinen ohjelma on jatkoa niin valtioneuvoston arkkitehtuuripoliittiselle ohjelmalle kuin myös kiinteistö- ja rakennusklusterin VISIO2010:lle. Vaikka VISIO2010 loppuukin, niin toiminta sen puitteissa jatkuu jossakin muodossa. FISE:n ja RALA:n esittämää laatufoorumia kannatettiin mahdollisena yhteistyömuotona. Ajatusta maanpuolustuskurssien ja Metsäakatemian tyyppisestä toiminnasta, jossa eri vaikuttajatahoja kutsuttaisiin yhteisiin tilaisuuksiin, kannatettiin. Käynnissä olevan projektin, *ROTI Rakennetun omaisuuden tila*, puitteissa yhteistoi-

minta on luontevaa. Lopuksi korostettiin, että yhteistyö ja jatkuva keskusteluyhteys osapuolien kesken on tärkeintä ei muodot, joissa toimitaan.

8. Muut mahdolliset asiat

ROTI Rakennetun omaisuuden tila

Jyrki Keinänen luovutti seurantaryhmälle projektin II-vaiheen loppuraportin. Hän esiteli myös tarjouksen projektin III-vaiheen toteuttamisesta. Projektin kustannukset esitetään jaettaviksi siten, että ympäristöministeriö ja liikenneministeriö rahoittaisivat kumpikin 30 000 euroa, RIL ja TEKES kumpikin 10 000 euroa ja loppuosa jaettaisiin rakennuspoliittisen ohjelman muiden osapuolien kesken. Sovittiin, että projektin esitelykalvot ja tarjous lähetetään osapuolille ja vastaukset projektiin osallistumisesta tulee antaa kahden viikon kuluessa. Puheenjohtaja korosti, että ympäristöministeriö on päättänyt rahoittaa hanketta edellyttäen, että osapuolet osallistuvat omalta osaltaan projektin rahoitukseen.

Tiedoksi:

Rakennusalan koulutus- ja osaamisbarometrin laadinta on käynnistymässä.

AAC Global on käynnistämässä kiinteistö- ja rakennusalan sanaston kehittämistä.

Eurocodet tulevat käyttöön syksyllä 2007 ja vuodesta 2010 lähtien eurocodeja vastaavat Suomen rakentamismääräykset kumotaan.

Rakennusinsinööri Liitto RIL tapaa opetusministerin 22.2.2006. Tapaamisen aiheena on tiedekorkeakouluopetus ja rakennusalan tutkimuksen rahoitus.

Uusi rakennustyön valvontaa koskeva asetus (RakMK A1) julkistetaan 28.2.2006.

9. Seuraava kokous

Seuraava kokous sovittiin pidettäväksi 28.4.2006 klo 11.00.

10. Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja kiitti läsnä olleita antoisasta keskustelusta ja päätti kokouksen klo 11.30.

Helena Säteri

seurantaryhmän puheenjohtaja

Anja Leinonen

seurantaryhmän sihteeri

Kokouksessa jaettu aineisto:

Kokouksen asialista

Edellisen kokouksen pöytäkirja

RAKLI ja ASRA: Hallitusohjelmaan otettavia kokonaisuuksia

Rakennusteollisuus RT: Ehdotuksia seuraavaan hallitusohjelmaan

ROTI, Rakennetun omaisuuden tila, II-vaiheen loppuraportti

Tarjous *Rakennetun omaisuuden tila* –projektin III-vaiheesta

FISE ja RALA: Keskeiset kehittämiskohteet laatuseminaarin 18.11.2005 perusteella

Jakelu:

Ympäristöministeri Jan-Erik Enestam

Erityisavustaja Susanna Korpivaara

Kansliapäällikkö Sirkka Hautojärvi

Hallinnollinen ylijohtaja Kari Kourilehto

Ylijohtaja Jouni J. Särkijärvi

Rakennuspoliittisen ohjelman seurantaryhmä

Valtion hankerekisteri, HARE, asia YM029:00/2005